

Урок № 38. Досліджую закінчення іменників чоловічого роду в орудному відмінку однини

Мета: узагальнити знання про іменники; вчити правильно писати закінчення іменників чоловічого роду в орудному відмінку однини; удосконалювати навички звуко-буквеного аналізу; розвивати критичне мислення, увагу, спостережливість, пам'ять, усне і писемне мовлення; удосконалювати навички письма; формувати компетентність спілкуватися рідною мовою, соціальну, громадянську компетентності; виховувати повагу до рідної мови, до традицій своєї країни та країн-сусідів.

Обладнання: мультимедійний комплект.

Хід уроку

I. Вступна частина.

Слайд 2. Емоційне налаштування.

Мовонько рідна, мово єдина!

Ти неповторна, як Україна!

З тобою будем жити-творити.

Просто не можна тебе не любити.

Слайд 3. Психологічне налаштування на урок. Вправа «Подаруй усмішку і тепло своїх долоньок».

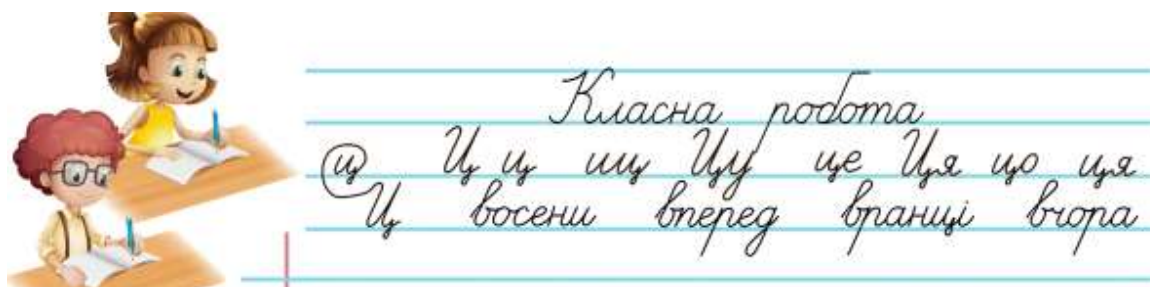

Слайд 4. Повідомлення теми уроку.

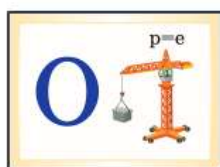
Сьогодні на уроці ми будемо досліджувати закінчення іменників чоловічого роду в орудному відмінку однини.

Продовжимо подорожувати Італією.

Слайд 5. Хвилинка каліграфії.

Слайд 6-7. Вправа «Словникові слова».

1. Розгадай ребус. Яке слово заховалось?
2. Запиши це слово.
3. Виконай звуко-буквений аналіз.
4. Склади з цим словом речення.

Океан — [о к е а н]
 0 – 0 0 --
 5 б., 5 зв., 3 скл., наг. 3 скл.

Слайд 8. Гімнастика для очей.

<https://www.youtube.com/watch?v=qWPw0h4KPLQ>

II. Основна частина.

Слайд 9-10. Вправа 1. Допоможи Щебетунчикові правильно написати закінчення у виділеному слові. Для цього скористайся таблицею на наступній сторінці.

Ми з моїм товариш..... любимо грати в теніс.

Називний відмінок хто? що?	Орудний відмінок ким? чим?		
	-ом	-ем	-єм
парк ☐	парком	днем	
день ☐		ножем	
ніж ☐		калачем	
калач ☐		душем	
душ ☐			чаєм
чай ☐			

Слайд 11. Проведи дослідження.

Проведи дослідження!

1. До якого роду належать подані в таблиці іменники?
2. Які закінчення вони мають у називному відмінку?
3. У якому слові основа закінчується на [й]?
4. Яке закінчення воно має в орудному відмінку?
5. Яке слово в орудному відмінку має закінчення -ом? На твердий чи м'який звук закінчується його основа?
6. Які слова мають в орудному відмінку закінчення -ем?
7. На які звуки закінчуються основи цих слів?
8. Перевір свої висновки за правилом.

Слайд 12. ПРАВИЛО

Іменники чоловічого роду в орудному відмінку однини мають:

закінчення -ом, якщо їх основа закінчується на твердий приголосний звук, крім [ж], [ч], [ш]: парком;

закінчення -ем, якщо їх основа закінчується на м'який приголосний звук або [ж], [ч], [ш]: днем, ножем, калачем, душем;

закінчення -єм, якщо їх основа закінчується на [й]: чаєм.

Слайд 13. Вправа 2. Спиши речення з попереднього завдання, додавши пропущене закінчення у виділеному слові.

Ми з моїм товаришем** любимо грати в теніс.**

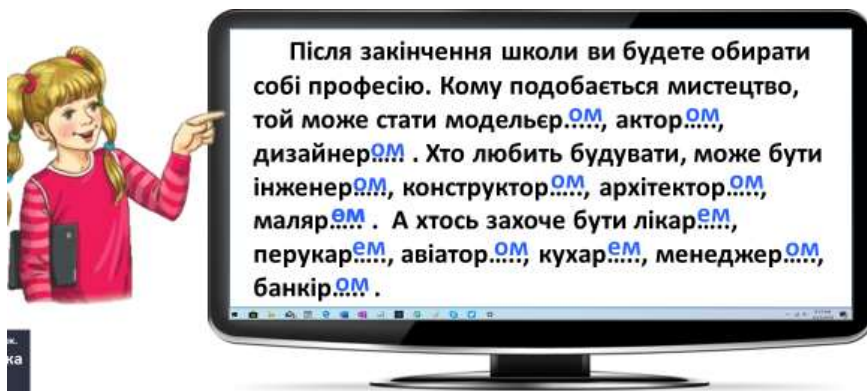
Слайд 14. Фізкультхвилинка. <https://www.youtube.com/watch?v=foFUavVgKg4>

Слайд 15-16. Вправа 3. Запиши речення, розкривши дужки. Познач закінчення у змінених словах.

**Мій дідусь працює охоронцем.
Марійка трохи змокла під дощем.
Гостей на українському весіллі
пригощають короваєм. Журавлі в
небі летять ключем. Грибники
сплутали змію з вужем.**

Слайд 17. Вправа 4. Спиши текст, додавши пропущені закінчення у словах. Скористайся поданим нижче правилом.

Слайд 18. ПРАВИЛО

Іменники чоловічого роду з основою на -р в орудному відмінку однини мають закінчення -ом або -ем. Написання їх треба перевіряти за орфографічним словником. Наприклад: школяр, -а, ор. -ем.

Слайд 19-21. Вправа 5. Ким ти хочеш стати, коли виростеш? Чому тобі подобається ця професія? Напиши про це текст (3–4 речення) Група А.

III. Заключна частина.

1. Підсумок.
2. Рефлексія.

Слайд 22. Рефлексія «Загадкові листи».

3. Домашнє завдання.

Слайд 23-26. Пояснення домашнього завдання.

Підручник с.57, вправа 6.

Спиши текст, розкривши дужки. Підкресли іменники у виділених реченнях. Зверху познач їхній відмінок.

Вивчити правила.

Роботи надати на Human.

Підкресли іменники у виділених реченнях. Зверху познач їхні відмінки.

Унікальне місто в Італії — Венеція. Вона розкинулася на ста двадцять піщаних островах. Її мешканці пересуваються не вулицями, а каналами, заповненими водою. Головною вулицею міста є Грандканал. Найпоширенішим транспортом у Венеції стали гондоли. Це венеціанські човни з одним веслом.

^{Зн.р.} Венецію називають дивовижним музеєм на воді. Тут ^{Ор.в.} ^{М.в.} кожна будівля овіяна своєю легендою.